

Sağlıkta 'yerli start up' rüzgarı esiyor

Küresel salgının etkisiyle özellikle sağlık start up'ları öne çıktı. Farklı alanlardan bu alana yönelen pek çok start up da oldu. Mobil uygulamadan yenilikçi cihazlara kadar farklı sağlık ürünleri geliştiren start up'ların sayısı her geçen yıl artış gösteriyor.

Küresel start up ekosistem araştırmaları merkezi Startup Blink tarafından açıklanan 'Küresel Startup Ekosistemi Endeksi 2021' raporuna göre Türkiye, en iyi start up ekosistemine sahip 100 ülke arasında 44'üncü oldu. Özellikle pandemi dönemi, start up ekosisteminde fırsatlarla dolu bir yatırım iklimi yarattı. Öyle ki 2021 yılında start up'ların aldığı yatırımlar bir önceki yıla oranla yüzde 9 artarak 1,5 milyar dolara ulaştı. 323 start up yatırım alırken toplam yatırımcı sayısı ise bine ulaştı. Start up'lara 45 yabancı yatırımcı yatırım yaptı. Küresel salgının etkisiyle özellikle sağlık start up'ları öne çıktı. STK'lardan şirketlere kadar pek çok kurum ve kuruluş da bu alandaki girişimcileri destekleyen programlar geliştirdi. Sektör tem-

SİNEM DALKILIÇ
KAĞAN İNCETAN

silicileri, bu tarz programların da etkisiyle sağlık sektörüne yönelik faaliyet gösteren start up'ların sayısının ve geliştirdikleri projelerin her geçen yıl artacağını beklediklerini vurguluyor. Sağlık start up'larının yurtdışı açılımlarının da hızlanması bekleniyor.

ÜÇ BOYUTLU TARAMA

Son dönemde adı duyulan pek çok sağlık start up'ı var. Sinem Dalkılıç ve Kağan İncetan tarafından kurulan Kivi Technologies onlardan biri. Şirket, 2021 yılından bu yana Boğaziçi Üniversitesi Teknopark bünyesinde faaliyet gösteriyor. Beş kişilik bir ekipten oluşan şirket, dışçılık alanında kullanılmak üzere üç boyutlu tarama teknolojileri geliştiriyor. Geliştirdiği yazılım ve donanımlar ağız içinin üç boyutlu dijital model oluşturulmasını sağlıyor. Bu sayede, neredeyse tüm diş hekimliği uygulamalarında kullanılan ölçü alma işlemi daha hassas ve daha kolay tamamlanabiliyor. "Geliştirmekte olduğumuz ürünün pazar potansiyeli çok yüksek ve bu proje kapsamında donanım ve yazılım alanlarında ortaya koyacağımız yeniliklerle uluslararası pazardaki oyuncularla rekabet edeceğiz" diyen Sinem Dalkılıç, son yıllarda diş hekimliğinin tüm dünyada hızlı bir dijitalleşme trendine girdiğini ve ülkemizin de buna son derece başarılı bir şekilde adapte olduğunu söylüyor. TÜBİTAK desteği alarak kurduklarından bahseden Kağan İncetan ise "Dışa bağımlı olduğumuz bu teknolojiyi ülkemizde geliştirerek hem yerli hem de global pazarda önümüzün çok açık olduğunu düşünüyoruz" diye ekliyor.

ÖNE ÇIKAN 24 SAĞLIK START UP'I

Start up	Faaliyet alanı
Alice and the White Rabbit Biotech	Beyin omurilik sıvısı (BOS) basıncını saniyeler içerisinde ve yüksek doğrulukta ölçen ilk teknolojiyi geliştirdi. BOS basıncını minimal ve non-invazif ölçen platformlar üzerine yoğunlaşıyor.
Aksense	Enfeksiyon hastalıklarının erken ve hızlı tanısı için taşınabilir biosensörler geliştiriyorlar.
Axolit	İhtiyaça uygun olarak oluşturarak geliştirdiği ürünleri, doku mühendisliği ve rejeneratif tıp alanlarındaki araştırmacılarla çalışıyor.
BulutKlinik	Hastaların bransa göre veya isminden doktor bulmalarını sağlayacak, randevu alınmasını sağlayarak, hasta ve doktorların online olarak buluşturuyor
Enbiosis	Yapay zeka algoritmasıyla geliştirilen kilo kontrol prebiyotikleri, mikrobiyomu dost bakterilerle tanıştıranak kiloları kontrol altına alıyor.
EvimdekiPsikolog	Dünyanın her yerinden psikologlar ile mesajlaşabileceğiniz, sesli ve görüntülü görüşme yapabileceğiniz bir platform sunuyor.
EyeCheckup	Diyabetik retinopati, ven oklüzyonu,sarı nokta hastalığı, glokom gibi hastalıklar nedeniyle oluşan görme kaybını önleme amaçlı kolay göz taraması imkanı sunuyor.
Genz Biotechnology	İnsan DNA bilgisinin anlamlandırılması üzerine çalışmalar yürüten biotech girişimi.
GetDeHealth	Yeni test kitlerini mobil uygulamaya entegre ederek dijitalleştiriyor ve bunları kullanıcıların bulunduğu konuma saatler içinde iletebiliyor.
GlaucoT	Göz tansiyonuna etkili ve yeni bir çözüm sunmayı hedefliyor. Gözlük şeklinde tasarlanan ürünleri ile hastalarının evde görme kayıplarının önüne geçebilecek.
Gotacure	Diğer ülkelerden,Türkiye sağlık kurumlarından sağlık hizmeti almak isteyenlere yönelik sağlık turizm hizmeti veriyor.
HiDoctor	Evde kan tahlilleri, antikor testleri işlemleri yanında uzman psikolog, diyetisyen gibi farklı branşlardaki doktor görüşmelerini online ortamda yapmalarını sağlıyor.
Inofab Health	Astım, KOAH, kistik fibrozis gibi solunum hastalıkları için geliştirilen dijital sağlık çözümleri ile hastaların evden de takibine imkan sunan imkanı sunuyor.
KuartisMED	Yeni doğanların ağızdan beslenme olgunluğunun standart ve objektif bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilebilmesi için NeoSAFE adında ürün geliştirdi.
Mantiscope	Uygulama ile yapay zeka aracılığıyla özellikli kan hücresi sınıflandırmasını ve anomaliklerini tespit edilen test sonuçları, doktorların değerlendirmesine hazır hale getiriliyor.
Medklik	Hekimler arasında konsültasyon ve iletişimi sağlamaya, doğru bilgi, görüş sunacak profesyonel bir ortam oluşturmaya, özellikli vakaların hızlı bir şekilde çözülmesine katkıda bulunuyor.
Neurocess	Profesyonel sporcuların anlık kas aktivitelerini takip ederek antrenman performanslarını artıran ve sakatlık risklerini azaltan giyilebilir teknoloji üzerinde çalışıyor.
Omica	Son 10 yıl içerisinde başta kozmetik sektöründe yasaklanan hayvan temelli güvenlik testlerinin yerini hızlıca alan hayvansız test sistemleri geliştiriyor.
SmartAlpha	Fiziksel konumlardan bağımsız, ultrason ve yapay zeka gücüyle tıbbi görüntüyü ortaya çıkaracak teknoloji üzerinde çalışıyor.
Tarabios	Sağlık profesyonellerinin verimliliğini ve hastanın yaşam kalitesini iyileştirmek amacıyla pıhtılaşma izleme/teşhis sistemleri geliştirmeye odaklanan bir biyomedikal şirketi.
Virasoft	Patalogların iş akışı ve laboratuvar işlemlerine yardımcı oluyor, karar destek ve yapay zeka çözümleri ile kanser tanı süresini kısaltan telepatoloji çözümleri sunuyor.
Virostem	Gen düzenleme, rejeneratif tıp ve hücresele terapide yeni araçlar ve stratejiler geliştirmek için bilimsel araştırmalar yapıyor.
Vivoo	Kullanıcılara evlerinin konforunda idrar testleri yapma imkanı veriyor.
Yeşil Science	Mobil sağlık hedefiyle, sağlık verilerini depolayabilecek ve yapay zeka ile iç görüler edinebileceği mobil uygulamalar üzerine yoğunlaşıyor.

Not: Alfabetik sıralanmıştır.

SAĞLIK TESTİ GELİŞTİRİYOR

Savaş Taşoğlu, Cansu Söylemez ve Ahmet Agah Karagöz tarafından kurulan GetDeHealth ise bir dijital sağlık ve wellness platformu. Yeni nesil evde test kitleri üretiyor. Bu test kitlerini mobil uygulamaya entegre ederek dijitalleştiriyor ve bunları kullanıcıların bulunduğu konuma saatler içinde iletebiliyor. Bu kapsamda ilk ürünleri 'DeFertile'nin yakında satışta olacağını belirten Savaş Taşoğlu, "Bu ürün çocuk edinmek isteyen çiftler, belli

SAVAŞ TAŞOĞLU, CANSU SÖYLEMEZ

periyotlarla semen analiz testi yaptırmaları gereken erkekler için hızlı ve konforlu bir test olarak öne çıkıyor" diyor.

Bundan sonraki testlerin de yine mobil uygulamaları üzerinden sonuç verebilen testler olacağını söyleyen Taşoğlu, şunları söylüyor: "İkinci ürünümüz idrar testi için çalışmalarımıza başladık. Testleri hızlıca Türkiye pazarında büyük şehirlerde valide edip Avrupa ve ABD pazarlarına açılmak istiyoruz. Temel amacımız farklı çeşitteki sağlık testlerini bir arada bulunduran bir platform olmak, testlere erişimi herkes için kolay ve konforlu hale getirmek. Bunun için çalışmaya devam edeceğiz."

YENİDOĞANA ODAKLANDI

Dr. Ahmet Saracoğlu, Prof. Dr. Ayşe Nur Ecevit ve Prof. Dr. Aylin Tarcan ortaklığında Sanayi Bakanlığı Teknogirişim Desteği ile kurulan KuartisMED, yenidoğan sağlık ve esenliği için yenilikçi medikal ürünler geliştirmek misyonu ile yola çıkmış bulunuyor. Şirket; tanı koyduran, hayat kurtaran ve yaşam kalitesini artıracak tedavilerde kullanılmak üzere güvenilir ve erişilebilir tıbbi cihazlar ve hizmetleri tasarlamak, geliştirmek ve üretilmek üzere çalışmalarına devam ediyor.

Dr. Ahmet Saraçoğlu, yeni doğanların ağızdan beslenme olgunluğunun standart ve objektif bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilebilmesi için ilk ürünleri NeoSAFE'i geliştirdiklerini söylüyor. Ürün hakkında Saraçoğlu, şunları anlatıyor: "Non-invazif bir tıbbi cihaz olan NeoSAFE, 2,5 dakikalık kısa bir beslenme seansı boyunca bebeğin çene altı ve göğsüne yerleştirilen iki non-invazif sensör aracılığı ile solunum ve yutma aktivitelerini izliyor, analiz ediyor. Sonra sağlık çalışanlarının beslenme olgunluğu anlamında güvenli taburculuk kararı vermesine yardımcı oluyor."

Saraçoğlu, NeoSAFE özelinde AB ve ABD başta olmak üzere klinik kullanımın tüm dünyada gerçekleştirilmesi için gerekli ek klinik

çalışmalar, regülasyon uyumluluk çalışmaları, pazarlama ve satış faaliyetlerinin hızlanması, üretim ve üzerinde çalışmaya başladıkları evde kullanıma yönelik ürün geliştirme sürecini tamamlayacaklarını vurguluyor.

BEYİN HASARINI ÖLÇÜYOR

Dr. Duygu Yücel tarafından kurulan Alice and the White Rabbit Biotech ise dört kişilik ekibiyle Erciyes Teknopark'ta faaliyet gösteriyor. Aralarında beyin omurilik sıvısı da bulunan insan biyolojik sıvılarını ölçmek üzere hızlı ve zarif yöntemler geliştirdiklerini dile getiren Duygu Yücel, şöyle devam ediyor: "Şirketimiz beyin omurilik sıvısı (BOS) basıncını saniyeler içerisinde ve yüksek doğrulukta ölçen ilk teknolojiyi geliştirdi. 'CerebroPress' adlı BOS basıncını ölçen cihazımız bir disruptor. Bu buluşla, Royal Academy of Engineering tarafından Londra'da düzenlenen yarışmada birinci seçildik. BOS basıncı nörolojik hastalıklarda, beyin tümörlerinde ve travmatik beyin hasarlarında ölçülmesine ihtiyaç duyulan önemli bir parametre. BOS basıncını minimal ve non-invazif ölçen platformlar geliştiriyoruz."

DUYGU YÜCEL

Yücel, cihazlarının klinikte rutin olarak kullanılabilmesi için sertifikasyon süreçlerine dair stratejik iş birlikleri kurmayı ve yıl sonu itibarıyla yatırım turlarına çıkmayı hedeflediklerini de sözlerine ekliyor.

HAYVANSIZ TEST TEKNOLOJİLERİ

Ahmet Katı tarafından kurulan Omica Araştırma İnovasyon ise 2020 Ocak ayında TÜBİTAK 1512 Teknogirişim desteği ile kurulmuş bir biyoteknoloji start up şirketi. SBÜ Teknopol İstanbul Sağlık Teknokenti ve Kandilli Health Teknoloji Hızlandırma Merkezi'nde faaliyet gösteren şirket, hayvansız test teknolojileri geliştiriyor. Son 10 yıl içerisinde başta kozmetik sektöründe

ÜMİT DERELİ AİFD GENEL SEKRETERİ

"10 molekülün yedisini geliştirdiler"

"Tüm dünyada sağlık ve biyoteknoloji sektöründe pandemi öncesi başlayan ve sonrasında güçlenerek artan, teknoloji şirketleri ve yatırımcılarla iş birliği ya da en dinamik girişimcilik biçimi olan start up'ların güçlenmesi, sağlık ekosisteminin yapısı ve ihtiyacını da ortaya koyuyor. Yenilikçiliğin son derece kritik olduğu sektörümüzde ABD'nin ilaç otoritesi FDA'de onaylanan her 10 yeni molekülün yedi tanesinin start up'lar tarafından geliştirildiğini düşündüğümüzde, otomatik olarak start up ekosisteminin korunması ve geliştirilmesi bizler için çok öncelikli bir konu olmak durumunda. Biz de AİFD olarak BIO Startup Programı ile, yenilikçiliğe öncülük eden start up'larımızı destekleyerek, küresel rekabete hazır hale gelmelerine yardımcı olmak ve bu sayede ülkemiz sağlık ekosistemine, uzun vadede de toplum sağlığına ve ülkemiz ekonomisine katkı sağlamayı hedefliyoruz."

AHMET KATI

yasaklanan hayvan temelli güvenlik testlerinin yerini hızlıca alan hayvansız test sistemleri çok büyük bir pazara ulaşmış durumda. "In-vitro (vücut dışı) toksikolojik test sistemlerini geliştirmeyi hedefliyoruz. Bu amaçla ülkemizde ilk kez OECD 439 Cilt İritasyon test protokolüne uygun olarak üç boyutlu cilt modelini geliştirerek hizmete sunduk" diyen Ahmet Katı, hayvanlara alternatif test teknolojilerine odaklandıklarının altını çiziyor.

Katı, şöyle konuşuyor: "Türkiye Hayvansız Test Platformları Derneği'ni kuruyor, ülkemizin bu alandaki ilk sivil toplum hareketine adım atıyoruz. Bu sayede ulusal ve uluslararası düzeyde bu konuya dikkat çekmeyi hedefliyoruz. İkinci olarak ise üniversitemizde 3R (Replace, Reduce, Refine) konusunda farkındalık oluşturmak ve özellikle sektörel düzeyde de gelişmelere yön vermek adına 3R Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin

kurulum çalışmalarına başlamış bulunuyoruz."

